

ПРИКАЗКА ЗА ПРЕДВИДИВОСТТА

Единъ ден, при баща ми, въ кантората, дойде единъ човѣкъ съ чанта въ ръка и като извади нѣкакви книжа, започна да говори съ баща ми. Пита го на колко е години, изчислява нѣщо, писа и както той, така и баща ми, употребиха нѣколко пъти думата застраховка.

После баща ми се подписа на една книга, която непознатиятъ сложи въ чантата си, даде му пари и като си благодариха взаимно, ръкуваха се и той си замина. Тогава азъ попитахъ баща си:

— Татко бе, какво е това застраховка?

денеца. Никакви увещания отъ страна на по-стария братъ не могли да го задържатъ буденъ и на работа.

Той легналъ и веднага заспалъ.

Тогава братъ му си казалъ, че ще му даде единъ добъръ урокъ. До сръднощъ той изхвърлялъ пѣсѣка. Презъ това време луната, като голѣмо жълто парче медъ, заковано на небето, му свѣтила. Найсетне водата се показала. Той утолилъ най-напредъ жаждата си, напълнилъ мѣховете съ вода, зариналъ отново кладенеца съ пѣсѣкъ и си легналъ. Сутринтъ братъ му станалъ,

следъ като цѣла нощъ сънувалъ, че е въ пѣклъ и дяволъ го горятъ на голѣмъ огънь. Жаждата палѣла устата му, гърлото му било засъхнало, а устата му слепнали.

Повикалъ братъ си да стане, за да копаятъ, а той му казалъ, че е рано още, пѣкъ и не е толкова жаденъ.

Заловилъ се по-младиятъ братъ да изхвърля пѣсѣка, но работата му не споряла. Жаждата го измъчвала, силитъ му отпаднали. Найсетне той се струполилъ като мъртавъ на пѣсѣка.

Тогава братъ му, който гледалъ всичко скритомъ отъ страна, станалъ, налѣлъ вода отъ мѣховете, дигналъ го, полялъ го съ вода и го свѣстилъ.

И когато отново потеглили на пѣтъ, той казалъ на по-младия си и неразсъдливъ братъ: „Разбра ли, братко, че не се копае кладенецъ, когато ожадише човѣкъ“.

— Азъ постъпвамъ, синко, — каза баща ми, — като стария братъ. Направихъ застраховка сега и всѣка година ще внасямъ по малко пари въ кооперативното застрахователно дружество. А когато ти станешъ голѣмъ и поискашъ въ чужбина да следвашъ инженерство, въ дружеството ще има спестени пари за твоята издръжка. Ако ли пѣкъ не съмъ живъ тогава, то дружеството ще даде на тебъ сумата, за която днесъ се застраховахъ.

Здравко Митовски

МАЛКИТЪ ВРАБЧЕТА

На дървечето всѣка зима предъ прозореца ми има сиви топчета отъ пухъ.

А щомъ сипя азъ трохици, въ мигъ показватъ се главички: — всѣко топче е врабче!

Шумъ до Бога! — и на двора всички пърхатъ до стобора: „Чикъ-чирикъ! Славно се похапва тукъ!“

Но котакътъ ли отъ нѣгде мустакатата муцука си показа въ тоя мигъ?

Фъррр! — и всички на стобора отлетѣха. Ахъ, горкитъ плахи врабчови сърдца! ..

Възкресия Ангелова

МАЙМУНА — КАЛУГЕРКА

Американскиятъ естественикъ Смитсънъ се заелъ съ откриването на разнитъ видове маймуни, които живѣятъ въ сръдна и южна Америка.

Маймунитъ обичатъ дружния животъ. Тѣ рѣдко се дѣлятъ. Всѣка група маймуни има свои движения, по които се познава отъ далечъ. Интересно е да се отбележи, че у маймуната главна роля играятъ очитъ, докато у другитъ млѣкопитающи животни — носътъ.

Маймунитъ иматъ удивителна паметъ и силно чувство къмъ цѣтветъ. Слухътъ имъ е също много развитъ. Голѣмината имъ е най-различна: докато нѣкои сж по-голѣми и отъ човѣшки бой, други сж колкото него, а трети сж много по-малки.

Едни отъ интереснитъ видове маймуни сж:

Маймуна-акробатъ. Лицето ѝ е червено, а цѣлото тѣло черно. Преди да се прехвърли на другъ клонъ изпитва новото си мѣсто съ опашката си.

Сиамката се отличава отъ другитъ маймуни съ кжситъ си рѣще. Ходи съвсемъ права. Скача по дърветата като стрела.

Ревяща маймуна. Живѣе на малки групи въ влажнитъ гори на южна Америка. Групата се предвожда отъ най-

храбрата. Сутринъ съ събуждането си почватъ така силно да реватъ, че гласътъ имъ се чува на километри далече.

Но най-интересна отъ всичките е — маймуната-калугерка. Живѣе на малки групи въ южна Америка. Тя е храбра и крайно любопитна.

Тѣлото ѝ черно, а лицето и бѣло, като надъ челото ѝ се спускатъ черни косми, които приличатъ на калугерска шапчица. Има хубавъ гласъ, който напомня флейта.

Книжката премия „Чудната стрела“ е изпратена на всички редовни абонати и настоятели, които си изплатиха абонамента. Крайниятъ срокъ изтича, внесете си абонамента, за да ви се изпрати книгата!

ПОКОЙНИ ПИСАТЕЛИ

Иванъ Кириловъ

Роденъ е на 21 май 1876 година въ гр. Елена, а се помина на 26 декемврий 1936 година въ София, където живѣеше презъ последнитъ години.

Иванъ Кириловъ е написалъ много книги за възрастни — разкази, романи, а най-вече драми, между които: „Чучулига“, „Силата на кръвта“, „Слѣпецъ“, „Чужди“, „Искри въ мрака“ и др. За малкитъ е написалъ една книга идилии „Бащино огнище“, романа „Сребърната камбана“ и др.

Той бѣше добъръ познавачъ на нашия битъ и го рисуваше въ творбитъ си съ вдъхновение и чиста родна речъ. Другаръ и съгражданинъ на Петко Ю. Тодоровъ, той имаше много близко съ него въ творчеството си.

ОБИДЕНОТО ВРАБЧЕ

Вънъ, на голото дървче, кацна гладничко врабче. . . А вредъ бѣше заснѣжено, побѣляло, заледено.

Жално то изчурулика, къмъ прозореца извика:

— Има ли дечица тамъ? — Моля, дайте ми да ямъ! . .

А отвътре гледа Митко, тъкмо хапналъ сладка питка, и така му дожалъ, сълзи едва не пролѣ.

— Чакай, — рече, — и отвори той прозореца къмъ двора.

Гладно ли си, ето, дръжъ — и подхвърли изведнѣжъ залъкъ колкото врабчето, та изплаши му сърдцето.

Бързо Врабчо сили сбра и обидата разбра.

Жално пакъ зачурулика, къмъ прозореца извика:

— Ей, ти глупаво момче, дава ли се на врабче

въ туй студено зимно време такъвъ залъкъ то да вземе? —

Дай ми ти на менъ трохици, колкото за малки птички. . .

Димитъръ Чаковъ

Буля Данчовица не можа нищо повече да каже.

Следъ два дни дойдоха съседитъ и каспинътъ. Децата и жената настрѣхнаха, скриха се въ кжщи и напрегнато зачакаха она предсмъртенъ ревъ, който свършва съ хъркане на прерѣзаното гърло. Каспинътъ извади ножа и почна да го точи. Съседитъ трѣгнаха къмъ обора.

Стопанинтъ се побипредъ лжици, сякашъ не разбирашъ, казва става.

— Дай въжета! Трѣбва да ѝ свържемъ краката! — Викна колачътъ.

— Не, не! Не я спѣвайте! Колко силица има, клетата? Колете я, колете я по-скоро безъ въжета — закрѣщъ Сиромашътъ трѣскаво.

Отъ обора изведоха кравката. Каспинътъ сега бѣше облѣкълъ дрехитъ, съ които колѣше. Отъ тѣхъ се разнасяше тежъкъ дѣхъ на засъхнала кръвъ. Сивушка усѣти тая миризма, широко разтвори ноздри и съ неочаквана сила се метна назадъ. Водачътъ из-

пустна поводъ и тя прескочи въ градината. Спуснаха се отъ всѣкъде, хванаха поводъ, уловиха опашката ѝ, натиснаха рогата ѝ и тя не можа да шавне. Кожата ѝ се нагърчи отъ трѣпки. Въ очитъ ѝ засвѣти ужасътъ.

Каспинътъ мина отзадъ, почна да муши съ ножа кокалеститъ ѝ хѣлобици, ала Сивушка не мърдаше. Бѣше забила муцуна въ снѣга, викаше за помощъ зададено, като човѣкъ, въртѣше навсѣкъде изхвъркналитъ си очи и се мжчеше да се откопчи отъ хората, да хване гората . . .

— Данчо, дай въжето скоро. Видѣ ли какво прави само като усѣти работата? Когато пѣкъ ѝ свѣтне ножътъ, подъ нокътъ силица да има, ще ни завлѣче всичкитъ, хей! — засмѣ се каспинътъ.

Сиромашътъ не мръдна. Очитъ му бѣха впти въ Сивушка. Тя мучеше, извиваше гърбина, гърчеше се, но по нея се бѣха полепили четирма, а стопанинтъ ѝ гледаше безучастно. Единъ съседъ

хвърли въжето и каспинътъ чевръсто заклупи преденъ и заденъ кракъ. Сивушка опита да отхвърли примкитъ, но дойдоха още двама души и повлѣкоха омалѣлото животинко задъ кжщи, на скришно. . . За последенъ пътъ измуча срещу стопанина си, ала той бѣше изгубилъ способностъ да продума.

Тогава тя разбра, че напразно цѣлъ животъ кротичко е влѣкла колата и ралото, че всички сж я презрѣли и надале ревъ, отъ който цѣлата махала настрѣхна. Замуча телцата въ обора. Обади се биволчката. Теленцето, скжса връвта си, дотича и безумно се замушка въ майка си. Единъ съседъ го блѣсна назадь и то равна снѣга.

— Тегли въжето! Опѣвай опашката! Извий я! — крѣскаше колачътъ.

Сивушкинитъ крака почнаха да се сбиратъ, въпръки волята ѝ. Тя подскочи съ последна сила, вжжето въ мигъ скупчи краката ѝ, и нещастницата бухна съ ревъ въ снѣга къмъ

страната къмъ която теглѣха опашката. Хората се хвърлиха и я налегнаха. Сивушка изопна охлузенъ вратъ, заби рогъ въ земята, въздѣхна дълбоко и затвори очи!

Каспинътъ притисна врата съ колѣното си и бавно извади ножа.

Въ тоя моментъ дотичаха боси дветѣ деца на бай Данча. Дружниятъ имъ писъкъ сякашъ свѣсти баща имъ отъ тежъкъ сънъ. Той се хвърли врѣзъ касапина, изви ржката му тъкмо когато дирѣше мѣсто да прерѣже гърлото и ножътъ свѣтна далечъ въ снѣга.

— Азъ за подигравка ли съмъ? За подигравка ли дойдохъ? Защо ме извика? Казвай — задѣха се отъ злобато.

— Не се сърди. Не се подигравамъ, братко. Ще ти платя напълно. Боже, какво щѣхъ да направя, ако не бѣха децата. Не мога. Заедно сме напѣвали, заедно сме гладували съ нея. Сърдцето ми ще пукне . . .

— А, така ли? Остава само да заплачешъ. Ей, че памучно сърдце си ималъ ти, дриплъ

— отяде се оскърбениятъ и трѣгна за ножа си.

Съседитъ запасаха пояситъ и намѣстваха калпацитъ си. Бѣше дотичала стопанката. Разтриваше затворенитъ Сивушкинитъ очи и ревъше:

— Стани, милчико. Не гледай тия вълци. Азъ съмъ вече тука . . .

Хората посрамено изчезнаха. Сивушка изхлѣца, стана и почна да се отгърсва. Краката ѝ играеха, като върви на люлка. Сиромашътъ се суѣтѣше край нея и заплетено бѣбръше:

— Бѣхъ омагьосанъ. Ами. Дяволътъ ме бѣше омагьосалъ. Гледамъ, а не мога да мръдна, не мога да викна. Богати ли щѣхме да станемъ? Или съмъ ималъ нѣкога подобри царвули на краката си? Ще иззимува тя какъ да е въ избицата, а и храна ще се намѣри нѣкакъ.

Очитъ му бѣха пълни. Жената и децата му хлѣцаха. Въ тази кжща всички бѣха съ меки, памучени сърдца.

Борисъ Василевъ